

Plenum

Torsdag 2.6.2016 kl. 16.01—17.24

2.1. Muntlig fråga om konkurrenskraftsavtalet (Antti Rinne sd)

Muntligt spörsmål MFT 62/2016 rd

Muntlig frågestund

Talman Maria Lohela: Ledamot Rinne.

Debatt

16.02 **Antti Rinne sd:** Arvoisa puhemies! Porvarihallitus päätti ohjelmassaan rakentaa talouden kasvun ja työllisyyden vahvistamisen yhden kortin varaan. Hallituksen mielestä Suomen kasvuun ja työttömyyteen liittyvät ongelmat ratkeavat, kun työssä olevat ahkerat ihmiset ja äärimmilleen kuormitetut ihmiset tekevät nykyistä enemmän työtä ja aikaisempaa pienemmällä palkalla. SDP näkee Suomen viennin ongelmat paljon moninaisempina kuin pelkkä kustannuskilpailukyky, ja tästä syystä ongelmien ratkaisu edellyttää koko korttipakan käyttöönottoa, moninaisia toimenpiteitä ja ratkaisuja eri näkökulmista. Näitä SDP on esittänyt.

Pääministeri Sipilä, SDP tukee taloutta vakauttavan ja ennakoitavuutta lisäävän työmarkkinaratkaisun syntyä. Nyt, kun työmarkkinaosapuolet käyvät viimeisiä neuvotteluja kilpailukyky sopimuksesta, kysyn teiltä arviota siitä, millä aloilla ja millaisilla prosenttiluvuilla vienti tulee lisääntymään vuoden 2017 aikana, kuinka paljon työttömiä on ensi vuonna tätä vuotta vähemmän ja työllisiä enemmän.

16.03 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ei hallitus suinkaan ole rakentanut työllisyysasteen nostamista yhden kortin varaan. Tämä kilpailukyky paketti on yksi osa kokonaisuutta, jolla hallitus tähtää 110 000 uuden työpaikan syntymiseen Suomeen. Se, että nyt ollaan päästy yhdessä sopimalla näin pitkälle kalkkiviivoille, on erittäin positiivista, ja hallitus on tehnyt koko kevään ajan töitä sen eteen, että tämä saadaan aikaiseksi.

Työmarkkinajärjestöt ovat itse arvioineet, että tämän kilpailukyky sopimuksen sisältö tulisi edesauttamaan 45 000 uuden työpaikan syntymistä Suomeen. Hallituksen oma arvio on ollut 35 000 uutta työpaikkaa. Tämä siis on noin reilu kolmannes siitä hallituksen kokonaistavoitteesta: 110 000 uudesta työpaikasta.

16.04 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Aivan kuten pääministeri totesi, hallitus ei ole jättämässä työllisyystavoitetta yhden kortin varaan. Totta kai tämä kilpailukyky sopimus on tässä isossa roolissa, mutta muun muassa tänään olin avaamassa tilaisuutta ja tammöistä työryhmää, jossa on virkamiehiä eri ministeriöistä. Näitten virkamiesten tehtävänä on käydä läpi ehdotuksia uusiksi

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

työllisyystoimiksi ja tuoda ne syksyn budjettiriiheen. Muun muassa tämä osoittaa sen, että hallitus ei todellakaan ole yhden kortin varassa pelaamassa.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

16.05 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hienoa kuulla, että hallituksella on toimenpiteitä, joilla lähdetään talouskasvua ja työllisyyttä rakentamaan. SDP:n arvion mukaan hallituksen toimet, tähänastiset tiedossa olevat toimet, eivät missään tapauksessa riitä talouskasvun ja työllisyyden vahvistamiseen, vaan tarvitaan paljon lisää toimenpiteitä.

SDP on esittänyt merkittävän joukon toimenpiteitä, viimeksi välikysymyksen yhteydessä 10 kohtaa, joilla talouskasvua ja työllisyyttä voidaan vahvistaa. SDP:n vaihtoehto rakentuu työllisyyden vahvistamiseen tässä ja nyt ja sitä lisääviin toimenpiteisiin, muun muassa työllistämisseteli ja tämä ensimmäisen työkaverin palkkaamisen tuki. Meillä on laaja toimenpidekokonaisuus, jossa yksittäiset toimenpiteet yhdessä ja erikseen vahvistavat työllisyyttä nopeasti, siis tässä ja nyt. Me olemme myös esittäneet näitä kymmeniä toimenpiteitä yrittäjyyden ja viennin vahvistamiseksi. Pääministeri Sipilä, kysyn nyt teiltä: oletko valmis ottamaan meidän esittämiämme toimenpiteitä näihin toimenpidekokonaisuuksiin, joilla saadaan vahvistettua työllisyyttä tässä ja nyt, talouskasvua ja vientiä tässä ja nyt?

16.06 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ehkä vielä kertauksena se, että meillä on nyt noin 68 prosentin työllisyysaste. Hallitusohjelmaa kirjoitettaessa se oli hiukan alle. Tavoitteemme on 72. Tämä ero vaatii noin 110 000 uutta työpaikkaa. Niiden toimenpiteiden, mitä meillä on jo sisässä, on arvioitu vievän tuosta noin 1,5 prosenttiyksikköä eli nostavan sen työllisyysasteen lähes 70:een. Tämän kilpailukyky-paketin on arvioitu vaikuttavan reilun prosenttiyksikön eli vievän sen yli 70:een. Hallituksen työllisyystoimet ja yrittäjyyttä edistävät toimet vievät tästä lopusta 2 prosentin tavoitteesta osan, ja me tarvitsemme vielä lisää, että 72 prosentin työllisyysastetavoite saavutetaan. Näitä toimia valmistellaan vielä budjettiriiheen mennessä. Kaikki ideat, mitä tällä sektorilla liikkuu, otamme mieliihyvin vastaan, myöskin SDP:n esitykset.

16.07 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mahdolliset sopimukset, jotka tämän kilpailukykytyömarkkinaratkaisun kautta tulisivat, pääsääntöisesti tulisivat voimaan vasta 2017. Sen takia on tärkeää tehdä tässä ja nyt toimenpiteitä, esimerkiksi käynnistää laajat investointiohjelmat, joilla laitettaisiin terveyskeskukset ja koulut kuntoon.

Arvoisa puhemies! Tässä kilpailukyky sopimuksessa sovittiin myös aika merkittävästä paikallisen sopimisen laajentamisesta. Viime aikoina on käyty kummallista keskustelua yhteiskunnassa: toisaalta on sanottu, että tarvitaan luottamusta työpaikoille, mutta toisaalta on sitten pelätty luottamusmiestä. Itse ja SDP näemme niin, että luottamusmies on usein sen työnantajan paras pelikumppani siellä työpaikoilla, jos halutaan luottamuksen ilmapiiriä luoda, jota paikalliseen sopimiseen tarvitaan.

Nyt saimme kuulla, että Suomen Yrittäjät on hylännyt tämän ratkaisun. Aiemmin pääministeri totesi, että millään järjestöllä ei ole veto-oikeutta. Nyt näyttää siltä, että Suomen

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

Yrittäjillä on. Jos Suomen Yrittäjille tämä ratkaisu ei kelpaa, te ilmoitatte, (Puhemies koputtaa) että te ette vie eteenpäin. Oletteko luoneet uuden veto-oikeuden Suomen Yrittäjille?

16.08 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensimmäkin näihin investointeihin. Hallitus on tehnyt tässä tiukassa taloustilanteessa poikkeuksellisen laajan investointiohjelman. Esimerkiksi teiden korjausvelkaa hoidetaan 600 miljoonalla eurolla.

Mitä tulee tähän järjestäytymättömien työnantajien aseman parantamiseen osana tätä kilpailukykysovimusta, kenelläkään ei ole veto-oikeutta tietenkään kilpailukykysovimukseen, mutta olen erikseen neuvotellut kaikkien työmarkkinaosapuolten kanssa siitä, että jos Suomen Yrittäjien mielestä järjestäytymättömien työnantajien asema ei parane nyt neuvotellulla tavalla, niin se voidaan ottaa tästä sopimuskokonaisuudesta pois. Itse pidän sitä virheenä, että se otettaisiin siitä pois. Itse 25 vuoden yrittäjäkokemuksella en kyllä pelkää sitä, että on selkeä vastapuoli työntekijöissä, joka on luottamusmies. En pidä näitä perusteluita tässä kestävinä, (Puhemies koputtaa) mutta... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.] (Kari Uotila: Voisiko Vanhanen kommentoida?)

16.09 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Osana tätä kilpailukykysovimusta olette puhuneet mahdollisista veronkevennyksistä, ja varmasti sikäli, kuin ne kohdistuvat pieni- ja keskituloisiin, on asia hyvä, mutta tämä väistämättä, puhemies, tuo esiin kysymyksen myös eläkkeensaajien verotuksesta ja eläkkeensaajien oikeudenmukaisesta kohtelusta.

Nimittäin täysin toisin kuin hallituspuolueet, erityisesti kokoomus, ennen vaaleja eläkkeensaajille lupasivat, hallitus eriarvoisti tämän vuoden alusta eläkkeensaajien verotuksen suhteessa palkansaajiin. Ja kyllä aika moni eläkkeensaaja on tätä kovasti ihmetellyt ja kokenut tullessaan erällä tavalla vähän huijatuksi, kun vaalien alla puheet olivat toista ja nyt teot ovat täysin päinvastaisia. Tämä on väärin, ja minusta pitää hyvin nopeasti, välittömästi, korjata tämä epäoikeudenmukainen kohtelu. Myös SDP on tätä omissa vaihtoehtoissaan esittänyt, ja vahvasti sitä vaadimme.

Puhemies! Kysynkin, ministeri Stubb: aiotteko välittömästi korjata myös eläkkeensaajien epäpareilun verokohtelun ja toimia samoin kuin ennen vaaleja eläkkeensaajille lupasitte?

16.11 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mehän teimme kolmiportaisen veroehdotuksen tässä työmarkkinajärjestöille, vastaanoton siis. Ensimmäinen portti on, että jos kattavuus on 80 prosenttia, niin tulemme vastaan 315 miljoonalla eurolla. Se kompensoi sen maksun, ikään kuin sen ostovoiman muutoksen, palkansaajille. Toinen on 85 prosentin kattavuus — silloin me tulemme vastaan 415 miljoonalla yhteensä. Ja kolmas on se, että jos tällä sopimuksella on 90 prosentin kattavuus, niin silloin me tulemme vastaan 515 miljoonaan saakka.

Eläkeläisten puolelta voimme todeta sen, että eläkeläisten verotus ei kiristy ja osalla joka tapauksessa kevenee, koska näitä asteikkoja tullaan keventämään. Tässä vaiheessa me olemme päättäneet suuruuden ja jatkossa budjettiriihessä tulemme päättämään sen profiilin. Mutta sen voin jälleen kerran, edustaja Viitanen, sanoa, että kenenkään eläkeläisen verotus ei tällä vaalikaudella kiristy. (Välihuutoja)

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

16.11 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kilpailukykysojimus on nyt syntymisvaiheessa ja tärkeimmät hetket ovat käsillä. Toivottavasti tässä päästään ratkaisuun, että mahdollisimman moni liitto on mukana ja saadaan mahdollisimman kattava sojimus. Taloudessa on, totta kai, kiinni aika paljon siitä, mitä me itse teemme, onko hallituksella hyviä esityksiä ja saammeko kokoon sellaisen paketin, joka luo uskottavuutta suomalaisen talouden nousuun. Kysynkin pääministeriltä, kun te olette tavannut Euroopan johtajia tuolla eri kokouksissa Euroopassa, mikä on tilanne tuolla Euroopan markkinoilla tällä hetkellä. Onko siellä viriämässä sellaista kulutuskysyntää, johon suomalaisella teollisuudella olisi mahdollisuus myydä hyviä tuotteita, jotta päästään taloudessa nousu-uralle?

16.12 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eurooppa on kasvussa, ja Suomi ei ole päässyt tuohon kasvuvauhtiin mukaan. Kysyntää siis on — kun saamme kilpailukykyasioita kuntoon, kun saamme luottamusta kuntoon, kun saamme jälleen investoinnit liikkeelle, niin me pääsemme kyllä tuohon kyytiin. Tämä on ihan meidän omissa käsissämme. Minä uskon, että jos nyt huomenna syntyy tämä kilpailukykyratkaisu, niin tämä osaltaan tulee lisäämään luottamusta. Esimerkiksi Ahvenanmaalla tämän perunalastutehtaan päätöksen takana oli yhtenä tekijänä se, että kilpailukykysojimus tuo tämmöistä pitkän ajan näkyvyyttä ja ennustettavuutta kilpailukykyyn. Se on hyvä esimerkki siitä, kuinka investoijat ja työnantajat ajattelevat sitä, millä se työ tehdään nimenomaan Suomessa. Suomalaiset yrityksethän kyllä pärjäävät.

16.13 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun lähettiin yhteiskuntasopimusta rakentamaan, niin hallitus toi esille tahtotilansa, että pitää 100 tuntia pidempää työaikaa tehdä, ja silloin minulle ei oikein auennut, kuinka se lisää työllisyyttä ja tuo tehokkuutta vientiteollisuudelle. Nyt kun tässä kilpailukykysojimuksen yhtenä osana on se kolme päivää pidempi työaika, niin kysisinkin työministeri Lindströmiltä — ja valtiovarainministeri Stubbilta, jos hän haluaa vastata: Mitenkä tämä lisää työllisyyttä esimerkiksi kaupan alalla, jolla on erittäin paljon osa-aikaisia työntekijöitä ja osa tekee 37,5-tuntista työaikaa? Kun nämä 37,5 tuntia työtä tekevät rupeavat tekemään kolme päivää pidempää aikaa, niin kuinka se voi työllistää lisää sille kaupan alalle — tämä ei ratkea minulle kyllä mitenkään — tai kun tehdään kolme päivää pidempää työaikaa, niin kuinka se tuo lisää verotuloja valtiolle, niin että voidaan näitä julkisen talouden palveluita rahoittaa?

16.14 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Myllykoski on kyllä siinä mielessä asiassa oikeassa, että hyvin vaikeahan sitä on näin suoraan sanoa, että siitä nyt sitten tulisi tätä, mitä tässä nyt tavoitellaan. Se iso kuva on kuitenkin tämä, että kilpailukykyä ja tuottavuuttahan tässä haetaan, ja kun ihmiset tekevät pidempää päivää, niin sillähän tätä asiaa pyritään hakemaan. Minä ymmärän kyllä tämän matematiikan itse, ja minun on aika lailla vaikea sitä teille avata, koska en itsekään ole sitä sisäistänyt aina, miten tämä menee. (Naurua) Mutta kilpailukykyä ja tuottavuuttahan tässä haetaan, kun ihmiset tekevät pidempään töitä.

16.15 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä edustaja Myllykosken ajattelussa on se virhe, että työn määrä olisi vakio. Silloin tuo teidän

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

ajattelunne, että mitä se silloin auttaa, kyllä pitää paikkansa, jos työaika lisätään ja työn määrä on vakio. Mutta tässä esimerkiksi työn hinta nyt putoaa, siis työn kilpailukyky paranee 1,5 prosenttia pelkästään tämän työajan jatkamisen kautta. Kun työn kilpailukyky paranee, niin työn määrä lisääntyy ja sitä kautta työllisyys paranee. Tämä on aivan selvä ketju, ja näin ovat työmarkkinajärjestöt myöskin itse arvioineet, että tämän paketin työllistävä vaikutus on 45 000 uutta työpaikkaa.

16.16 Juhana Vartiainen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri vastasi tähän kysymykseen erinomaisella tavalla, ja vasemmiston ja ammattiyhdistysliikkeen asiantuntijatkin tämän ymmärtävät oikein hyvin. Minusta tässä salissa vasemmisto tekeytyy nyt itseään tyhmemmäksi. (Naurua)

16.17 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos ajatellaan nyt sitä erittäin pienipalkkaista kaupan kassaa, joka haluaisi tehdä kokopäiväistä työtä, mutta tällä hetkellä nollatuntisopimuksella tarjotaan muutamia tunteja tai osa-aikaisena 20:tä tuntia, niin miten tämän pienipalkkaisen, joka nytkään ei palkallaan pärjää, työ ja palkka lisääntyvät siitä, jos kokopäiväiset tekevät entistä pidempää päivää? Tai kun julkisella sektorilla lähihoitaja, sairaanhoitaja — tai kätilö, jota on paljon käytetty — tekevät pidempää päivää, ovat nyt jo rasittuneita, tekevät liikaa työtä, on paljon sairauslomia, niin miten siitä syntyy lisää työtä näihin julkisen sektorin ammatteihin? Sehän tarkoittaa sitä, että työllisyys heikkenee palvelualoilla ja julkisella puolella, varsinkin kun tämä teidän niin sanottu veronalennuksenne ei ole veronalennus vaan ainoastaan kompensatio siitä, että ensin otetaan työntekijöiltä ja annetaan työnantajille. Ministeri Lindström, pystytkö avaamaan tämän yhtälön?

16.18 Oikeus- ja työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On se yhtälö, kuten pääministeri äsken sanoi, että kun kilpailukyky paranee, me saamme tähän maahan investointeja ja me saamme tähän maahan lisää työpaikkoja sitä kautta. Jos me otamme jonkun tietyn alan, niin kuin te otitte tässä näin esimerkkinä, puhutte nollatuntisopimuksista, niin itse olen peräänkuuluttanut sitä, että niihin pitää saada reilut pelisäännöt. En hyväksy niitä nollatuntisopimuksia henkilökohtaisesti nykyisellä tavalla, vaan niihin täytyy saada todellakin sellaiset systeemit, että ne koetaan reiluiksi. Mutta tämä tulee tästä koko kuvasta eli teollisuus, julkinen puoli, kaikki tämä, yksityinen. Sieltä tulee se kilpailukyky, sieltä tulee rahaa tähän maahan, jotta me voimme tämän nykyisen julkisen sektorin pitää yllä.

16.18 Valtiovarainministeri Alexander Stubb (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vastaan siis verotuksen osalta tuohon edustaja Arhinmäen kysymykseen. Sehän on ilman muuta selvää, että ensimmäinen vaihe meidän veroratkaisussamme, siis 315 miljoonaa, on suora maksukompensatio ja siinä mennään ikään kuin nollaratkaisulla. Sen takia se on nytten palkansaajajärjestöistä kiinni, ovatko he valmiita sopimaan kattavasti ja lisäämään kilpailukykykysopimuksen kokonaiskattavuutta. Jos näin tapahtuu, niin teidän viittaamallanne kaupan kassan työntekijällä tulee verotus huojentumaan, menemään alaspäin, ja hänelle jää lisää rahaa käteen. Ja mitä kattavampi se on, sen enemmän rahaa jää käteen. Minun mielestäni tämä ainakin hyödyttää, vai haluaisitteko, että me perumme nuo verohuojennukset?

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

16.19 **Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä on kannettu huolta eläkeläisten pärjäämisestä kuin myös työllistymistilanteesta. Haluan muistuttaa, että hallitus on tehnyt päätöksen, jolla takuueläkettä nostetaan kahteen otteeseen tämän vuoden alusta, ja oliko niin, että vuoden 2018 alusta seuraavan kerran. Tämä on edistysellinen ja hyvin tärkeä asia. Se voi tuntua pienelle, mutta se on merkittävä.

Meidän tulisi tukea ihmisten työllistymistä. Yhä useampi ihminen tekee työtä omassa kodissaan. Meillä on täällä hallituksessa ja eduskunnassa käsittelyssä perhehoitajien ja omaishoitajien uudistus, ja siellä kannustetaan muun muassa perhehoitajia toimimaan läheistensä ja myös vieraiden vanhusten hoitajina. Kysyisin teiltä, hyvä hallitus ja ministeri: millaista porkkanaa ja millaisia keinoja, kannusteita te tarjoaisitte ja esittäte muun muassa perhehoitajille ja myös omaishoitajille, jotta he voisivat toimia näissä tärkeissä tehtävissä?

16.20 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Eduskunnan käsittelyssä on laki, jonka ydinsisältö on se, että omaishoitajien asemaa parannetaan: mahdollistetaan ja varmistetaan vapaapäivät, huolehditaan siitä, että intervallipaikat tilanteessa, jossa omaishoitaja vapaapäivää pitää, ovat saavutettavissa. Perhehoitajan palkkiota korotetaan. Heidän vapaapäivistään huolehditaan, että he pystyvät järjestämään ne vuositasolla. Hallitus panostaa tähän 75 miljoonaa euroa uutta rahaa, joka kohdentuu nimenomaan siihen, että omaishoitajat ja perhehoitajat kykenisivät suoriutumaan omasta tehtävästään nykyistä paremmin.

16.21 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän päivän suuri uutinen taitaa kuitenkin olla tämä veroratkaisu, jonka hallitus teki. Haluan onnitella hallitusta siitä, että se teki tämän konkreettisen päätöksen — sehän selvästi oli odotusarvo niin palkansaajajärjestöjen kuin työnantajienkin keskuudessa, että tiedetään, mitä hallitus veroissa tekee, jos tämä palkkaratkaisu menee laajasti lävitse. Nyt se on tiedossa, ja järjestöt voivat sitten miettiä, miten asiaan suhtautuvat.

Palaan kuitenkin... — ja ministeri Stubb jo arvaa, mitä aion kysyä. Nimittäin sitten, kun tehdään tämä veroratkaisu, kyllä tietysti aivan ratkaisevaa on se, että eri väestöryhmiä kohdellaan oikeudenmukaisella tavalla. Palkansaajille tulee hyvitys näistä maksujen nostoista — se ei tietysti ole todellinen kevennys — mutta sen jälkeen tullaan tähän edustaja Viitasen kysymykseen, että miten muut väestöryhmät ja eläkeläiset. (Olavi Ala-Nissilä: Eläkeläisillä menee hyvin!) Nyt eläkeläiset kysyvät tietenkin sen perään, sitoutuuko hallitus siihen, että eläkkeestä maksetaan se sama vero kuin mikä maksetaan samasta palkasta, että onko yhtäläinen verokohtelu. Ja siihen te, ministeri Stubb, ette vastannut. Kysyn nyt uudelleen: oletteko valmiit siihen, (Puhemies koputtaa) että eläkeläisten verot ovat samalla tasolla kuin palkansaajien?

16.22 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vastaan samalla tavalla kuin edustaja Viitaselle. Eli silloin, kun tämä ratkaisu syntyy, eläkeläisten verotus ei kiristy ja osalla joka tapauksessa kevenee, kun asteikkoja kevennetään. Tässä vaiheessa me määrittelemme sen suuruuden, myöhemmin me määrittelemme sen profiilin, ja me pyrimme tämänkin hallituskauden aikana löytämään ratkaisun, joka on kaikkien, eläkeläisten ja työntekijöiden, osalta tasapuolinen ja sillä tavalla kohtelee reilusti. Näitä veropäätöksiä me teemme joka vuosi. Eli vastaus tulee olemaan aivan sama, kunnes me teemme sen lopullisen veropäätöksen.

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

16.23 **Heli Järvinen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kilpailukyky-sopimusneuvottelut ovat herkässä vaiheessa, kun vielä muun muassa Metalliliitto ja palvelualojen PAM neuvottelevat tänään ja huomenna omasta tulemisestaan. Kuten edustaja Heinäluoma olen todella tyytyväinen siihen, että hallitus nyt loppumetreillä on petrannut huomattavasti. Moneen kertaan olen itsekin tässä salissa käyttänyt puheenvuoroja siitä, millaisin toimin hallitus on oikeastaan enemmän haitannut kuin edistänyt kilpailukyky-sopimusneuvotteluja, mutta nyt pitää nostaa hattua. Ensinnäkin, ministeri Lindström, te peruite tämän suunnitellun työnäyttekokeilun sellaisenaan, ja toiseksi nyt tämä verohuojennusratkaisu ilman muuta tulee varmasti helpottamaan neuvottelijoiden tilannetta huomiseen mennessä. Haluaisin mieluusti kysyä sitä, että kun lopullisia ratkaisuja tästä veroratkaisusta tehdään, toivon mukaan siinä huomioidaan pienituloiset paremmin kuin meidät muut, ja toivoisin joitain avauksia siitä, mitä voitte kertoa tästä verohuojennuksen profiilista.

16.24 **Valtiovarainministeri Alexander Stubb** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä vaiheessa ei voi tarkasti kertoa, mikä sen veroprofiilin ikään kuin kulma tulee olemaan. Sen me tulemme katsomaan sitten elokuussa loppupelissä. Mutta me pyrimme käsittelemään tätäkin veropakettia kokonaisuutena — sellaisena kokonaisuutena, jona se on määritelty meidän hallitusohjelmassamme. Lähtökohtaisesti me lähdemme siitä, että maksukompensaatio tehdään kaikkiin tuloluokkiin ja samalla profiililla kuin maksukorotukset aikaisemmin. Eli tätä taustaa vasten voi lähteä laskemaan, mutta tässä vaiheessa ei pysty vielä antamaan aivan täsmällistä vastausta. Joka tapauksessa me pyrimme alentamaan suomalaisten verotusta, jotta ostovoima paranee. Se on meidän lähtökohtamme.

16.25 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomeen on luotava paljon lisää uusia työpaikkoja, ja nämä syntyvät nimenomaan pieniin ja keskisuiuriin yrityksiin — siinä on meidän taloutemme toivo tällä hetkellä. Siksi tuo paikallinen sopiminen olisi niin äärimmäisen tärkeää saada pidettyä mukana tässä kilpailukyky-sopimuksessa.

Eilen te, pääministeri Sipilä, kuitenkin totesitte, että tässä päätöksessä ei ole järkeä, kun kuvailitte Suomen Yrittäjien jäämistä pois tästä paikallisesta sopimisesta juuri tämän järjestäytymättömien työnantajien tilanteen takia. Meillä Suomessa on järjestäytymisen vapaus, se koskee niin työntekijöitä kuin työnantajia. Kuitenkin tämä kompromissi oli pitkälti neuvoteltu nimenomaan EK:n ja palkansaajajärjestöjen toimesta. Eikö nyt olisi tärkeää, että Suomen Yrittäjät saataisiin aidosti mukaan tähän neuvotteluun paikallisesta sopimisesta ja he voisivat olla luomassa niitä sääntöjä, joilla paikallista sopimista halutaan viedä eteenpäin?

16.26 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomen Yrittäjät on ollut tässä Timosen työryhmässä mukana, jossa tätä asiaa on käsitelty. Tässä kilpailukyky-sopimuksen osana tämä järjestäytymättömien työnantajien asema olisi parantunut siten ja paranee siten, että järjestäytymättömille työnantajille tulee nyt samoja oikeuksia kuin järjestäytyneillekin ilman, että heidän täytyy liittyä Elinkeinoelämän keskusliittoon. Tämä on ollut pitkäaikainen tavoite myöskin Suomen Yrittäjillä. Tähän suuntaan tämä kompromissi tehtiin, ja se vie oikeaan suuntaan. Kenenkään työnantajan ei tarvitsisi tämän mukaisesti sopia, se on täysin vapaaehtoista, mutta tämä olisi mahdollistanut sen, että niitten työehtosopimusten oikeuksia olisi jokainen voinut halutessaan käyttää. Tä-

Punkt i protokollet PR 63/2016 rd

stä tässä oli kysymys. (Puhemies koputtaa) Mutta olemme sopineet sillä tavalla, että tämä osa (Puhemies koputtaa) voidaan ottaa tästä kilpailukykykysymyksestä pois.

Puhemies Maria Lohela: Ja vielä yksi kysymys.

16.27 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uutterasti ja ahkerasti työtään tekevät insinöörit, tradenomit, siistijät, autonkuljettajat, tarjoilijat, lastentarhano-
pettajat ja sairaanhoitajat — joitakin ammattilaisia mainitakseni — ovat kantamassa raskaan vastuun taakan toisaalta kilpailukykykysymyksen, toisaalta hallituksen leikkausten ja palvelumaksujen korotusten vuoksi. Nämä ihan tavalliset naapurin ihmiset ovat palkkansa ja palvelunsa ja säälliset työolonsa ja turvaverkkonsa ansainneet.

Pääministeri Sipilä, toivon parasta mutta pelkään pahinta, siis sitä, että valitsemanne ja myöntämäne epäoikeudenmukainen talouden sopeuttaminen leikkaa suomalaisten edellytyksiä tervehtyä seitsemän vuoden taantumasta. Pelkään myös sitä, että työajan lisäys ja palkkojen alennus ei korjaa meidän tilannetta toivomallanne tavalla. Pääministeri Sipilä, mistä sitten leikataan, mitä te teette sitten, jos tämä ei toimi?

16.28 **Pääministeri Juha Sipilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Me olemme olleet tosiaan nyt kahdeksan vuotta tällaisessa tilassa, jossa talous on mennyt alaspäin. Viime vuoden lopulla saavutettiin loiva käänne. Tänä vuonna ennustetaan noin prosentin talouskasvua. Meidän pitäisi päästä vähintään 2 prosentin talouskasvun tielle, jotta tämä rupeaisi näkymään myöskin työllisyydessä, ja se on meidän yhteinen tavoitteemme. Me olemme nähneet, että ne keinot, mitä tähän saakka on käytetty, eivät tuo toivottua tulosta. Tarvitaan uusia keinoja. Yksi niistä uusista keinoista hallituksella on tämä kilpailukykykysymys, jota olemme nyt 13 kuukautta väentäneet. Toivottavasti huomenna siinä päästään maaliin. Siinä yhdessä olemme työmarkkinaosapuolten kanssa arvioineet, että se toisi 35 000—45 000 uutta työpaikkaa. Minä uskon tähän arvioon. Sen lisäksi tarvitaan paljon muita toimia sen eteen, että talous lähtee kasvuun ja uusia leikkauksia ei tarvita. Hallitus lähtee siitä, että nämä toimet tehdään, mitä tarvitaan, (Puhemies koputtaa) ja että näillä kolmella asialla, leikkauksilla, talouskasvulla ja uudistamisella, Suomi saadaan kuntoon.

Frågan slutbehandlad.